

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sk/3/2018
Identifikačné číslo spisu: 1017200621
Dátum vydania rozhodnutia: 20.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1017200621.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: G. Z., bytom M., proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8-10, 813 63 Bratislava, o invalidný dôchodok, o žalobe o zvýšenie invalidného dôchodku, vedeného na Krajskom súde v Košiciach pod sp.zn. 2Sa/14/2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č.k. 2Sa/14/2017-17 z 20. júna 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 20. júna 2017, č.k. 2Sa/14/2017-17, z r u š u j e , konanie z a s t a v u j e a v e c p o s t u p u j e žalovanej.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov krajského a kasačného konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd napadnutým uznesením odmietol žalobu na preskúmanie rozhodnutia žalovaného z 13. mája 2016, č. XXX XXX XXXX X., ktorým bola podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov zamietnutá žiadosť o zvýšenie invalidného dôchodku na tom základe, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia z 25. februára 2016 naďalej trvá 70% miera poklesu schopnosti žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť 70% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

2. Žaloba na preskúmanie rozhodnutia, adresovaná Krajskému súdu v Bratislave, bola podaná na poštovú prepravu dňa 20. apríla 2017. Uznesením z 25. apríla 2017, č.k. 7Sa/31/2017-11 bola vec postúpená miestne príslušnému Krajskému súdu v Košiciach.

3. Z obsahu spisu bolo zistené, že rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie bolo vydané 13. mája 2016 a opravný prostriedok žalobca podal na poštovú prepravu až 20. apríla 2017. Krajský súd dospel k záveru, že tento opravný prostriedok je podaný po lehote a preto ho podľa § 250m ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky Súdny poriadok v znení neskorších predpisov odmietol. Súčasne poznamenal, že aj v prípade, keby bolo rozhodnutie vydané po 1. júli 2016, žaloba by bola neprípustná vzhľadom na ustanovenie § 7 písm. a/ Správneho súdneho poriadku, podľa ktorého správne súdy nepreskúmajú právoplatné rozhodnutia verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred

ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená. Krajský súd preto nebol oprávnený preskúmať zákonnosť napadnutého rozhodnutia, ani podľa právnej úpravy platnej po 1. júli 2016.

4. Žalobca podal proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č.k. 2Sa/14/2017-17 z 20. júna 2017, v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. Dôvodil svojim nepriaznivým zdravotným stavom žiadajúc určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ako 70%.

5. Ku kasačnej sťažnosti žalobkyne sa vyjadrila žalovaná, ktorá nepovažuje dôvody uvedené v kasačnej sťažnosti za opodstatnené. Navrhla, aby kasačný súd sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) postupom podľa 452 ods. 1 v spojení s 439 SSP preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu je potrebné zrušiť, konanie zastaviť a vec postúpiť správne orgánu.

7. Predmetom kasačného konania v danej veci bolo uznesenie krajského súdu, ktorým tento postupom podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP odmietol žalobu ako neprípustnú.

8. Z obsahu súdneho spisu najvyšší súd zistil, že žalobca sa podaním nazvaným „Spor o invalidný dôchodok“ domáhal preskúmania rozhodnutia žalovanej z 13. mája 2016, číslo: XXX XXX XXXX X, ktorým táto podľa § 73 a § 112 zákona č. 461/2003 Z.z., žalobcovi zamietla žiadosť o zvýšenie invalidného dôchodku. Prílohu tohto rozhodnutia tvoril Odborný posudok o invalidite zo dňa 25. februára 2016.

9. Krajský súd majúci za to, že sa jedná o žalobu v sociálnych veciach podľa Tretej hlavy Tretej časti SSP postupom podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP odmietol žalobu ako neprípustnú z dôvodu, že žalobca pred podaním žaloby nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný právny predpis, v tomto konkrétnom prípade podanie odvolania podľa § 214 a nasl. zákona č. 461/2003 Z.z..

10. Podľa § 18 ods. 1 SSP, ak správny súd zistí, že vec nepatrí do právomoci súdov, konanie zastaví; ak možno zistiť iný orgán, do ktorého právomoci vec patrí, správny súd mu vec po zastavení konania uznesením postúpi.

11. Podľa § 18 ods. 5 SSP právne účinky spojené s podaním žaloby alebo iného podania zostávajú pri postúpení veci zachované.

12. Podľa § 215 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o odvolaní proti rozhodnutiu ústredia rozhoduje generálny riaditeľ.

13. Najvyšší súd uvádza, že v dôsledku rekonštrukcie správneho súdneho konania bol s účinnosťou od 1. júla 2016 zrušený Súdny prieskum neprávoplatných rozhodnutí orgánov verejnej správy podľa Tretej hlavy Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Táto zmena sa dotkla okrem iného aj ustanovenia § 219 a § 220 zákona č. 461/2003 Z.z. pojednávajúceho o možnosti preskúmania zákonnosti neprávoplatných rozhodnutí, ktoré bolo od 1. júla 2016 zákonom č. 125/2016 Z.z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Čl. LXXXIII, bod 8) zrušené. V zmysle procesno-právnom mala táto skutočnosť za následok, že o odvolaní proti rozhodnutiu ústredia podľa § 179 ods. 1 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z.z. je možné podať odvolanie, o ktorom už nerozhoduje krajský súd, ale druhostupňový správny orgán - generálny riaditeľ (§ 215 ods. 4 menovaného zákona).

14. V predmetnej veci žalobca podal odvolanie voči prvostupňovému správnomu na nepríslušnom orgáne - na krajskom súde. Za tohto stavu nemal krajský súd podanie žalobcu posudzovať ako žalobu, teda ako procesný úkon, ktorým fyzická osoba alebo právnická osoba uplatňuje právo na súdnu ochranu porušeného alebo priamo dotknutého práva alebo právom chráneného záujmu, ale ako odvolanie v zmysle procesno-správnom (§ 214 a nasl. zákona č. 461/2003 Z.z.) a postupom podľa § 18 ods. 1 SSP zastaviť konanie pre existenciu neodstrániteľnej prekážky - nedostatku právomoci (nakolko správne súdy preskúmajú právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy za predpokladu, že účastník konania pred ich právoplatnosťou vyčerpал všetky riadne opravné prostriedky, teda pokiaľ ich použitie umožňuje osobitný právny predpis; § 7 písm. a/ SSP a contrario) a postúpiť vec príslušnému správnomu orgánu - Sociálnej poisťovni, ústredie.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody najvyšší súd podľa § 462 ods. 1 SSP (v spojení s § 440 ods. 1 písm. a/ SSP) napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil, konanie zastavil a vec postúpil žalovanej.

16. O nároku na náhradu trov krajského a kasačného konania najvyšší súd rozhodol podľa § 170 písm. b/ SSP) v spojení s § 467 ods. 1, 4 SSP tak, že žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov krajského a kasačného konania nepriznal, keďže konanie bolo zastavené.

17. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e príпустný opravný prostriedok.